

Evangelie
van
Johannes

Pesach: Jezus als de Nieuwe Tempel (2:12-4:54)

Gods aanwezigheid onder zijn volk

- **Structuur**

A. Reis naar Jeruzalem: 'Daarna...'

- 1) Pesach en het tempelincident (2:13-25)
 - Jezus als de nieuwe tempel
 - Tekenen en reddende kennis
- 2) Jezus en Nicodemus: geloven en weten (3:1-21)
 - Moet opnieuw geboren worden – een nieuwe schepping

B. In Judea: 'Daarna...'

- 1) Jezus en Johannes de Doper: rituele reinigingen (3:22-36)
 - Jezus' waarheid als de weg naar eeuwig leven

C. Naar Galilea door Samaria

- 1) Jezus en de Samaritaanse vrouw (4:1-42)
 - Geen religieuze kwestie: het gaat om Jezus zelf
- 2) De zoon van de hoveling (4:43-54)
 - Jezus is het eeuwige leven (het gaat om woorden, niet om tekenen)

De Samaritaanse vrouw: Aanbidden zoals het hoort (4:1-45)

1Toen nu de Heer vernam, dat de farizeeën gehoord hadden dat Jezus meer discipelen maakte en doopte dan Johannes **2** (hoewel Jezus Zelf niet doopte, maar zijn discipelen), **3** verliet Hij Judea en ging <weer> naar Galilea. **4** En Hij moest door Samaria gaan. **5** Hij kwam dan bij een stad in Samaria, Sichar geheten, dicht bij het veld dat Jakob zijn zoon Jozef had gegeven. En daar was [de] bron van Jakob. **6** Jezus dan was vermoeid van de reis en ging zo bij de bron zitten. Het was ongeveer [het] zesde uur. **7** Er kwam een vrouw uit Samaria water putten. Jezus zei tot haar: Geef Mij te drinken. **8** (Want zijn discipelen waren weggegaan naar de stad om voedsel te kopen.) **9** De Samaritaanse vrouw dan zei tot Hem: Hoe vraagt U die een Jood bent, van mij te drinken die een Samaritaanse vrouw ben? <Want Joden hebben geen omgang met Samaritanen.> **10** Jezus antwoordde en zei tot haar: Als u de gave van God kende en Wie Hij is die tot u zegt: Geef Mij te drinken, dan zou u aan Hem hebben gevraagd en Hij zou u levend water hebben gegeven. **11** De vrouw zei tot Hem: Heer, U hebt geen puttemmer en de put is diep; waar hebt U dan het levende water vandaan? **12** Bent U soms groter dan onze vader Jakob, die ons de put heeft gegeven en die er zelf uit heeft gedronken, en zijn zonen en zijn vee? **13** Jezus antwoordde en zei tot haar: Ieder die van dit water drinkt, zal weer dorst hebben; **14** maar ieder die drinkt van het water dat Ik hem zal geven, zal in eeuwigheid geen dorst hebben; maar het water dat Ik hem zal geven, zal in hem worden een bron van water dat springt tot in [het] eeuwige leven. **15** De vrouw zei tot Hem: Heer, geef mij dat water, opdat ik geen dorst heb en ik niet meer hier kom om te putten. **16** Hij zei tot haar: Ga heen, roep uw man en kom hier. **17** De vrouw antwoordde en zei<tot Hem>: Ik heb geen man. Jezus zei tot haar: U hebt terecht gezegd: Ik heb geen man; **18** want vijf mannen hebt u gehad, en die u nu hebt is uw man niet; dit heb u naar waarheid gezegd. **19** De vrouw zei tot Hem: Heer, ik zie dat U een profeet bent.

De Samaritaanse vrouw: Aanbidden zoals het hoort (4:1-45)

20 Onze vaders hebben op deze berg aangebeden, en u zegt dat in Jeruzalem de plaats is waar men moet aanbidden.

21 Jezus zei tot haar: Geloof Mij, vrouw, er komt een uur dat u noch op deze berg, noch in Jeruzalem de Vader zult aanbidden.

22 U aanbidt wat u niet weet; wij aanbidden wat wij weten, want de behoudenis is uit de Joden. **23** Maar er komt een uur, en het is er, dat de ware aanbidders de Vader zullen aanbidden in geest en waarheid; immers, de Vader zoekt zulke

[personen] die Hem aanbidden. **24** God is een geest, en wie Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid.

25 De vrouw zei tot Hem: Ik weet dat [de] Messias komt, die Christus wordt genoemd; wanneer Die is gekomen, zal Hij ons alles verkondigen. **26** Jezus zei tot haar: Ik ben het, die tot u spreek. **27** En hierop kwamen zijn discipelen en verwonderden zich dat Hij met een vrouw sprak; toch zei niemand: Wat zoekt U? of: Wat spreekt U met haar?

28 De vrouw verliet dan haar watervat en ging weg naar de stad en zei tot de mensen: **29** Komt, ziet een mens die mij alles heeft gezegd wat ik heb gedaan. Is Deze niet de Christus? **30** Zij gingen de stad uit en kwamen naar Hem toe.

31 Intussen vroegen de discipelen Hem aldus: Rabbi, eet. **32** Maar Hij zei tot hen: Ik heb voedsel om te eten dat u niet kent.

33 De discipelen dan zeiden tot elkaar: Heeft iemand Hem soms iets te eten gebracht? **34** Jezus zei tot hen: Mijn voedsel is, dat Ik de wil doe van Hem die Mij heeft gezonden en zijn werk volbreng. **35** Zegt u niet: Het zijn nog vier maanden, dan komt de oogst? Zie, Ik zeg u: Slaat uw ogen op en aanschouwt de velden, want zij zijn al wit om te maaien. **36** De maaier ontvangt loon en verzamelt vrucht voor [het] eeuwige leven, opdat zich samen verblijden de zaaier zowel als de maaier.

De Samaritaanse vrouw: Aanbidden zoals het hoort (4:1-45)

37 Want hierin is de spreuk waar: De één zaait, de ander maait. **38** Ik heb u gezonden om te maaien wat u niet hebt bearbeid; anderen hebben het bearbeid en u bent op hun arbeid[sterrein] gekomen. **39** Velen nu van de Samaritanen uit die stad geloofden in Hem om het woord van de vrouw, die getuigde: Hij heeft mij alles gezegd wat ik heb gedaan.

40 Toen dan de Samaritanen naar Hem toe waren gekomen, vroegen zij Hem bij hen te blijven; en Hij bleef daar twee dagen.

41 En er geloofden er veel meer om zijn woord; **42** en zij zeiden tot de vrouw: Wij geloven niet meer op uw zeggen, want wijzelf hebben [Hem] gehoord en weten dat Deze waarlijk de Heiland van de wereld is.

- A. Ontmoeting tussen Jezus en de Samaritaanse vrouw (4:5-9)
- B. Dialoog over levend water (4:10-15)
- C. Dialoog over ware aanbidding** (4:16-26)
- B. Dialoog over ongekend voedsel & zaaien en oogsten (4:27-38)
- A. Ontmoeting van Samaritanen en Jezus (4:39-42)

De Samaritaanse vrouw: Aanbidden zoals het hoort (4:1-45)

- 12** Bent U soms groter dan onze vader Jakob, die ons de put heeft gegeven en die er zelf uit heeft gedronken, en zijn zonen en zijn vee? **13** Jezus antwoordde en zei tot haar: Ieder die van dit water drinkt, zal weer dorst hebben; **14** maar ieder die drinkt van het water dat Ik hem zal geven, zal in eeuwigheid geen dorst hebben; maar het water dat Ik hem zal geven, zal in hem worden een bron van water dat springt tot in [het] eeuwige leven. **15** De vrouw zei tot Hem: Heer, geef mij dat water, opdat ik geen dorst heb en ik niet meer hier kom om te putten.

❖ *Bent u soms groter dan onze vader Jakob?*

'Jakob nu vertrok uit Berseba en ging naar Haran. Hij bereikte de plaats waar hij overnachtte, want de zon was ondergegaan. Hij nam één van de stenen van die plaats, maakte daar zijn hoofdkussen van, en legde zich op die plaats te slapen. Toen droomde hij, en zie, op de aarde stond een ladder, waarvan de top de hemel raakte, en zie, de engelen van God klommen daarlangs omhoog en omlaag. En zie, Jahweh stond bij hem en zei; Ik ben Jahweh, de God van uw vader Abraham en de God van Izaak; dit land waarop u ligt te slapen, zal Ik u en uw nageslacht geven. Uw nageslacht zal talrijk zijn als het stof van de aarde en u zult zich uitbreiden naar het westen, het oosten, het noorden en het zuiden. In u en uw nageslacht zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden. En zie, Ik ben met u, Ik zal u beschermen overal waar u heen zult gaan, en Ik zal u terugbrengen in dit land, want Ik zal u niet verlaten, totdat Ik gedaan heb wat Ik tot u gesproken heb! Toen Jakob uit zijn slaap ontwaakte, zei hij: Jahweh is werkelijk op deze plaats, en ik heb het niet geweten. Daarom was hij bevreesd en zei hij: Hoe ontzagwekkend is deze plaats! Dit is niets anders dan het huis van God en de poort naar de hemel!' (Gen.28:10-17)

De Samaritaanse vrouw: Aanbidden zoals het hoort (4:1-45)

- 12** Bent U soms groter dan onze vader Jakob, die ons de put heeft gegeven en die er zelf uit heeft gedronken, en zijn zonen en zijn vee? **13** Jezus antwoordde en zei tot haar: Ieder die van dit water drinkt, zal weer dorst hebben; **14** maar ieder die drinkt van het water dat Ik hem zal geven, zal in eeuwigheid geen dorst hebben; maar het water dat Ik hem zal geven, zal in hem worden een bron van water dat springt tot in [het] eeuwige leven. **15** De vrouw zei tot Hem: Heer, geef mij dat water, opdat ik geen dorst heb en ik niet meer hier kom om te putten.

❖ De genade van God → Het 'levende water' dat springt tot in het eeuwige leven

"Want Mijn volk heeft een dubbel kwaad gedaan: Mij de bron van levend water, hebben zij verlaten, om zich bakken uit te houwen, lekkende bakken, die geen water houden." (Jer.2:13)

'Op die dag zal het geschieden er levend water vanuit Jeruzalem zal stromen, de ene helft ervan naar de zee in het oosten en de andere helft ervan naar de zee in het westen: (Zach.14:8)

'Daarna bracht Hij mij terug naar de ingang van het huis. En zie, er stroomde water uit, van onder de drempel van het huis naar het oosten, want de voorkant van het huis lag naar het oosten.

Het water stroomde naar beneden van onder de rechterzijde van het huis, ten zuiden van het altaar.' (Ezech.47:1)

"Want Ik zal water gieten op het dorstige en stromen op het droge. Ik zal Mijn Geest op uw nageslacht gieten en Mijn zegen op uw nakomelingen.' (Jes.44:3)

De Samaritaanse vrouw: Aanbidden zoals het hoort (4:1-45)

- 16** Hij zei tot haar: Ga heen, roep uw man en kom hier. **17** De vrouw antwoordde en zei tot Hem: Ik heb geen man. Jezus zei tot haar: U hebt terecht gezegd: Ik heb geen man; **18** want vijf mannen hebt u gehad, en die u nu hebt is uw man niet; dit heb u naar waarheid gezegd. **19** De vrouw zei tot Hem: Heer, ik zie dat U een profeet bent. **20** Onze vaders hebben op deze berg aanbeden, en u zegt dat in Jeruzalem de plaats is waar men moet aanbidden. **21** Jezus zei tot haar: Geloof Mij, vrouw, er komt een uur dat u noch op deze berg, noch in Jeruzalem de Vader zult aanbidden. **22** U aanbidt wat u niet weet; wij aanbidden wat wij weten, want de behoudenis is uit de Joden.

- ❖ **De gave van waarheid** → Haal je man - moraal en religie? - nee, het is relatiegericht en daarom over karakter
Zij heeft gevraagd om het levende water, Hij gaat het nu geven...

De Samaritaanse vrouw: Aanbidden zoals het hoort (4:1-45)

16 Hij zei tot haar: Ga heen, roep uw man en kom hier. **17** De vrouw antwoordde en zei tot Hem: Ik heb geen man. Jezus zei tot haar: U hebt terecht gezegd: Ik heb geen man; **18** want vijf mannen hebt u gehad, en die u nu hebt is uw man niet; dit heb u naar waarheid gezegd. **19** De vrouw zei tot Hem: Heer, ik zie dat U een profeet bent. **20** Onze vaders hebben op deze berg aanbeden, en u zegt dat in Jeruzalem de plaats is waar men moet aanbidden. **21** Jezus zei tot haar: Geloof Mij, vrouw, er komt een uur dat u noch op deze berg, noch in Jeruzalem de Vader zult aanbidden. **22** U aanbidt wat u niet weet; wij aanbidden wat wij weten, want de behoudenis is uit de Joden.

- ❖ **De gave van waarheid** → Haal je man - moraal en religie? - nee, het is relatiegericht en daarom over karakter
Zij heeft gevraagd om het levende water, Hij gaat het nu geven...
- ❖ Haar '**dubbele belijdenis**' → Ik heb geen man... inderdaad

De Samaritaanse vrouw: Aanbidden zoals het hoort (4:1-45)

16 Hij zei tot haar: Ga heen, roep uw man en kom hier. **17** De vrouw antwoordde en zei<tot Hem>: Ik heb geen man. Jezus zei tot haar: U hebt terecht gezegd: Ik heb geen man; **18** want vijf mannen hebt u gehad, en die u nu hebt is uw man niet; dit heb u naar waarheid gezegd. **19** De vrouw zei tot Hem: Heer, ik zie dat U een profeet bent. **20** Onze vaders hebben op deze berg aanbeden, en u zegt dat in Jeruzalem de plaats is waar men moet aanbidden. **21** Jezus zei tot haar: Geloof Mij, vrouw, er komt een uur dat u noch op deze berg, noch in Jeruzalem de Vader zult aanbidden. **22** U aanbidt wat u niet weet; wij aanbidden wat wij weten, want de behoudenis is uit de Joden.

- ❖ **De gave van waarheid** → Haal je man - moraal en religie? - nee, het is relatiegericht en daarom over karakter
Zij heeft gevraagd om het levende water, Hij gaat het nu geven...
- ❖ Haar '**dubbele belijdenis**' → Ik heb geen man... inderdaad
Ik zie dat u een profeet bent... en dus de vraag aangaande de 2 bergen...

De Samaritaanse vrouw: Aanbidden zoals het hoort (4:1-45)

- 16** Hij zei tot haar: Ga heen, roep uw man en kom hier. **17** De vrouw antwoordde en zei tot Hem: Ik heb geen man. Jezus zei tot haar: U hebt terecht gezegd: Ik heb geen man; **18** want vijf mannen hebt u gehad, en die u nu hebt is uw man niet; dit heb u naar waarheid gezegd. **19** De vrouw zei tot Hem: Heer, ik zie dat U een profeet bent. **20** Onze vaders hebben op deze berg aanbeden, en u zegt dat in Jeruzalem de plaats is waar men moet aanbidden. **21** Jezus zei tot haar: Geloof Mij, vrouw, er komt een uur dat u noch op deze berg, noch in Jeruzalem de Vader zult aanbidden. **22** U aanbidt wat u niet weet; wij aanbidden wat wij weten, want de behoudenis is uit de Joden.

- ❖ **De gave van waarheid** → Haal je man - moraal en religie? - nee, het is relatiegericht en daarom over karakter
Zij heeft gevraagd om het levende water, Hij gaat het nu geven...
- ❖ Haar '**dubbele belijdenis**' → Ik heb geen man... inderdaad
Ik zie dat u een profeet bent... en dus de vraag aangaande de 2 bergen...
- ❖ **WAT ZIJ MOET WETEN** → Op geen enkele berg – ook niet in Jeruzalem, de heiligste berg – **Jezus NE overstijgt alles**
Niet alle wegen leiden naar God; u aanbidt wat u niet kent! (geen Godsopenbaring ontvangen)

De Samaritaanse vrouw: Aanbidden zoals het hoort (4:1-45)

16 Hij zei tot haar: Ga heen, roep uw man en kom hier. **17** De vrouw antwoordde en zei tot Hem: Ik heb geen man. Jezus zei tot haar: U hebt terecht gezegd: Ik heb geen man; **18** want vijf mannen hebt u gehad, en die u nu hebt is uw man niet; dit heb u naar waarheid gezegd. **19** De vrouw zei tot Hem: Heer, ik zie dat U een profeet bent. **20** Onze vaders hebben op deze berg aangebeden, en u zegt dat in Jeruzalem de plaats is waar men moet aanbidden. **21** Jezus zei tot haar: Geloof Mij, vrouw, er komt een uur dat u noch op deze berg, noch in Jeruzalem de Vader zult aanbidden. **22** U aanbidt wat u niet weet; wij aanbidden wat wij weten, want de behoudenis is uit de Joden.

- ❖ **De gave van waarheid** → Haal je man - moraal en religie? - nee, het is relatiegericht en daarom over karakter
Zij heeft gevraagd om het levende water, Hij gaat het nu geven...
- ❖ Haar '**dubbele belijdenis**' → Ik heb geen man... inderdaad
Ik zie dat u een profeet bent... en dus de vraag aangaande de 2 bergen...
- ❖ **WAT ZIJ MOET WETEN** → Op geen enkele berg – ook niet in Jeruzalem, de heiligste berg – **Jezus NE overstijgt alles**
Niet alle wegen leiden naar God; u aanbidt wat u niet kent! (geen Godsopenbaring ontvangen)
Alleen Israël naar het vlees, heeft het ene verhaal, dat de grammatica van het leven is

'Israëlieten zijn zij, van hen is het zoonschap, de heerlijkheid, de verbonden, de wetgeving, de dienst en de beloften;
tot hen behoren de vaders, en uit hen is naar [het] vlees de Christus, die God is over alles, gezegend tot in eeuwigheid. Amen.' (Rm.9:4,5)

De Samaritaanse vrouw: Aanbidden zoals het hoort (4:1-45)

23 Maar er komt een uur, en het is er, dat de ware aanbidders de Vader zullen aanbidden in geest en waarheid; immers, de Vader zoekt zulke [personen] die Hem aanbidden. **24** God is een geest, en wie Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid. **25** De vrouw zei tot Hem: Ik weet dat [de] Messias komt, die Christus wordt genoemd; wanneer Die is gekomen, zal Hij ons alles verkondigen. **26** Jezus zei tot haar: Ik ben het, die tot u spreek.

❖ **Aanbidden in Geest ...en waarheid?**

Evangelie
van
Johannes